
Koll på konsten

Policy för Fagersta kommuns offentliga konst

Anne Lehnberg-Halén

Alla ser på konst på olika sätt

Här har elever på Risbroskolan målat sina versioner av Mona-Lisa. Uppgiften handlade om teknik, konsthistoria och färgblandning. De har bara använt 4 färger: vitt, svart och två andra grundfärger som de fått välja av gul, röd eller blå. Sedan har de blandat till de andra nyanserna.

Läs mer på nästa sida...

Innehåll

Policy för Fagersta kommuns offentliga konst	2
Den offentliga utsmyckningen ger bilden av kommunen.....	2
Mål och inriktning.....	2
Definition av offentlig konstnärlig utsmyckning	3
Fast konstnärlig utsmyckning	3
Lös konstnärlig utsmyckning.....	3
Ägande och ansvar	3
Utbildnings- och fritidsnämndens ansvar.....	4
Hur är konsten försäkrad.....	4
Förvaring och registrering av konst.....	4
Cirkulation av konsten.....	4
Att synliggöra konsten.....	4
Handhavande och skötsel av konsten	5
Byggnadsanknuten utsmyckning i och kring byggnad	5
Annan fast utsmyckning i offentlig utomhusmiljö	5
Lös konstnärlig utsmyckning.....	6
Förvärv av konst.....	7
Fast konstnärlig utsmyckning	7
Lös konstnärlig utsmyckning.....	8
Mottagande av konst som gåva	8
Avyttring av konst	9
Fast konstnärlig utsmyckning	9
Lös konstnärlig utsmyckning.....	9

Mona-Lisa

Mona-Lisa känner nästan alla människor till. Originalen är målade av Leonardo da Vinci. Tavlan finns i många varianter och till och med på musmattor och pussel. Mona-Lisas leende sägs vara gåtfullt och många teorier finns om detta. Vem var hon?

Tavlan Mona-Lisa finns i Paris på konstmuseet Louvren. Den är bakom pansarglas då den blivit både stulen och fått syra och en sten kastad på sig.

Konstnärer från vänster till höger och uppifrån:

Linnea Lindgren, Abodi Sheday, Adam Larsson, Astrid Johansson, Lovis Fällström, Dana Kaled, Aksel Laitinen, Ewelina Diaz, J, Mollie Markström, Olga Bartnicka, Leon Dawood, Ellen Iwarsson, Elin Palmér, Emily Hearne, Freja Eriksson, Pawel Gentek, Lovisa Ludvigson, Kent Wong, Oliwer Carlsson, Juweria Abshir, Fatha Hassan, Sofia Ekström, Lina Nguyen, Philip Nguyen, Donna Mach, Oskar Svanström, Jessica Florence, Frida Olander

Policy för Fagersta kommuns offentliga konst

Den offentliga utsmyckningen ger bilden av kommunen

Konstnärlig gestaltning och utformning av det offentliga rummet har stor betydelse för platsens attraktivitet och människors välbefinnande. Den konstnärliga utsmyckningen är såväl en del av ortens historia och kulturarv som en spegling av kommunen i sin samtid och framtid. Den offentliga utsmyckningen medverkar även till bilden och upplevelsen av kommunen som modern, nyskapande och med sin tid.

Mål och inriktning

Syftet med den offentliga utsmyckningen är att berika och förbättra kommunens offentliga miljö, såväl inomhus som utomhus.

- ☞ Den offentliga utsmyckningen ska när det gäller placering i första hand gynna allmänheten.
- ☞ Den gestaltande miljön ska betraktas som en helhet. I ett samspel mellan funktion och estetik formas det offentliga rummet, exempelvis genom färgsättning, belysning och gestaltning av park- och grönområden.
- ☞ Konsten ska präglas av kvalité och mångsidighet.
- ☞ Såväl det etablerade som nyskapande ska återfinnas i form av skiftande konstyttringar, tekniker och konstarter.

Konstnärlig gestaltning och utformning av det offentliga rummet har stor betydelse för platsens attraktivitet och människors välbefinnande.

Definition av offentlig konstnärlig utsmyckning

Offentlig konstnärlig utsmyckning består av fast samt lös konst.

Fast konstnärlig utsmyckning

- Byggnadsanknuten konstnärlig utsmyckning som monteras i golv, väggar och tak eller på annat sätt integreras i byggnaden. Den återfinns även i byggnadens utomhusmiljö förankrad i eller på marken.
- Utsmyckning av det offentliga rummets utemiljöer såsom i parker, grönområden och på gator och torg.

Lös konstnärlig utsmyckning

- Utsmyckning som hängs upp eller placeras i byggnaden helt utan byggteknisk påverkan som till exempel målningar, fotografier, antika möbler, mindre skulpturer och liknande.

Smeden; gåva av Diös

Ägande och ansvar

Utbildnings- och fritidsnämndens ansvar

- ☞ Konsten ägs av Fagersta kommun och utbildnings- och fritidsnämnden är ansvarig för såväl fast som lös konstnärlig egendom.
- ☞ Kulturavdelningen har ansvar för administration och övrigt arbete kring urval och inköp av lös konst.

Hur är konsten försäkrad

- ☞ Kommunens konst är försäkrad som kommunens övriga egendom; genom löseegendomsförsäkring samt allriskförsäkring.
- ☞ Kommunen innehar också en utställningsförsäkring som gäller vid konstutställningar, vilken också omfattar inlånad konst.

Förvaring och registrering av konst

- ☞ Lös konst som ej används förvaras på huvudbiblioteket.
- ☞ Kulturavdelningen sköter registreringen av kommunens konstnärliga utsmyckning bestående av såväl fast som lös konst.
- ☞ Konstsamlingens register är digitalt med foton och uppgifter om verkens namn, konstnär, inköpspris, förvärvsdatum och placering.
- ☞ Kommunens konst och värdeföremål registreras i den nationella Konstdatabasen utifrån Statens konstråds rekommendationer.
- ☞ Kommunens konst inventeras vartannat år för att hålla registret aktuellt.

Cirkulation av konsten

- ☞ Verksamheterna kan i mån av tillgång komplettera sin konstnärliga utsmyckning genom att låna eller byta verk av kommunens konst som inte är placerad.

Att synliggöra konsten

- ☞ Att synliggöra kommunens konstsamling för ortens invånare bör göras genom regelbundna utställningar och visningar av konsten.

Handhavande och skötsel av konsten

Byggnadsanknuten utsmyckning i och kring byggnad

- ☞ Regler för skötsel samt tillsyn av den byggnadsanknutna konsten tillfaller verksamhetsansvarig för aktuell fastighet i samarbete med NVK* och kulturavdelningen.
- ☞ Den byggnadsanknutna utsmyckningen bör ej flyttas inom fastigheten eller till annan fastighet, ej heller avyttras eller skänkas bort.
- ☞ Vid behov av flytt eller avyttring av den byggnadsanknutna utsmyckningen ska utbildnings- och fritidsnämnden tillfrågas om man har för avsikt att behålla densamma.
- ☞ Vid skada eller åverkan av den byggnadsanknutna konsten skall verksamheten kontakta NVK*. Även kulturavdelningen ska meddelas.
- ☞ Vid stöld av den byggnadsanknutna konsten svarar verksamheten för att informera NVK* som sedan vidtar vidare åtgärder. Även kulturavdelningen ska meddelas.
- ☞ Miljön kring ett byggnadsanknutet konstverk bör ej förändras utan att kulturavdelning meddelas.

Annan fast utsmyckning i offentlig utomhusmiljö

- ☞ Utbildnings- och fritidsnämnden ansvarar för skötsel och planerat underhåll.
- ☞ Vid skada eller åverkan av den offentliga konsten i utomhusmiljö skall felanmälan göras till NVK*. Även kulturavdelningen ska meddelas. Vid behov av åtgärd på grund av åverkan eller skada ska kulturavdelning konsulteras.
- ☞ Vid behov av åtgärd för ovan nämnda kan utbildnings- och fritidsnämnden ansöka om medel från kommunstyrelsen.
- ☞ Vid stöld skall NVK* och kulturavdelningen meddelas.

*NVK, Norra Västmanlands Kommunalteknikförbund

Lös konstnärlig utsmyckning

- ☞ Lös konstnärlig utsmyckning ska i första hand placeras i offentliga lokaler dit allmänheten har tillträde. I mån av tillgång till konst kan den placeras i rum av möteskaraktär samt i personalrum.
- ☞ Verksamheterna kan i mån av tillgång låna eller byta ut verk som förvaras på huvudbiblioteket.
- ☞ Det åligger varje verksamhet att ansvara för sitt innehav av lös konst.
- ☞ Vid flytt eller avyttrande av lokaler och fastighet åligger det verksamheten att ta med sig den lösa konsten.
- ☞ Vid skadegörelse eller åverkan av lös konst ska verksamheten sörja för att skadan åtgärdas på ett tillfredsställande sätt.
- ☞ Vid skador som härrör till konstverkets ålder ska utbildnings- och fritidsnämnden stå för restaurering och andra nödvändiga åtgärder.
- ☞ Vid behov av denna åtgärd ansöker utbildnings- och fritidsnämnden medel från kommunstyrelsen som avser restaurering av lös konst.
- ☞ Vid stöld av lös konst svarar verksamheten för att informera kulturavdelningen och göra polisanmälan. Verksamheterna står också för eventuella kostnader i samband med stölden.
- ☞ Vid byte eller avyttrande av konst har respektive verksamhet ansvar för att konstverket sänds åter till huvudbiblioteket.

Tjurhuvud
av Sven Bergman

Förvärv av konst

- ☞ Övergripande ansvar för arbetet kring urval och inköp av konst har utbildnings- och fritidsnämnden.
- ☞ Inköp av konst ska präglas av kvalité och mångsidighet. Med kvalitet avses här hantverksmässig skicklighet vilket innebär att konstnären behärskar sitt medium och sin teknik.
- ☞ Såväl det etablerade som nyskapande ska återfinnas i form av skiftande konstyttringar, tekniker och konstarter.
- ☞ Konstnärer med lokal anknytning ska i första hand anlitas vid nyanskaffning av konst.

Fast konstnärlig utsmyckning

- ☞ Vid ny-, om- och tillbyggnad av kommunala byggnader med karaktär av institution eller där allmänheten erbjuds kommunal service, bör 0,5 % avsättas av den totala byggnadskostnaden för konstnärlig utsmyckning.
- ☞ Utbildnings- och fritidsnämnden ansöker om medel från kommunstyrelsen för anskaffning av fast konstnärlig utsmyckning i utomhusmiljö, så även för prospekt och idé från konstnär.
- ☞ Förslag gällande fasta utsmyckningens utförande och art tas i samråd mellan kulturavdelningen, NVK* samt byggnadens brukare eller verksamhetsansvarig och vid behov, konstkonsulent. Vid förslag gällande utsmyckning i offentlig utomhusmiljö tillfrågas även markägaren.
  - ☞ En bedömning av utsmyckningens framtida kostnader för drift och underhåll ska göras. Vid byggnadsanknuten utsmyckning bör dessa kostnader läggas till byggnadens driftkostnader.
  - ☞ Förslaget tydliggör även de berördas fortsatta ansvar i arbetet med och kring utsmyckning av utomhusmiljön.
  - ☞ Samrådets eniga förslag för utsmyckning av utomhusmiljön lämnas sedan till utbildnings- och fritidsnämnden för beslut.

Detta för att säkerställa att:

- ☞ Gestaltning i det offentliga rummet sker med hänsyn till kvalitet, allsidighet och exponeringsbehov samt med anpassning till den omgivande miljön och verksamheten.
- ☞ Förslaget är tekniskt och underhållsmässigt genomförbart.

*NVK, Norra Västmanlands Kommunalteknikförbund

Lös konstnärlig utsmyckning

- ☞ Kulturavdelningen erhåller årligen en summa av 20 000 kronor från utbildnings- och fritidsnämnden för inköp av lös konst.
- ☞ Lös konst placeras i första hand i offentliga lokaler dit allmänheten har tillträde. I mån av tillgång kan den också placeras i personalrum eller enskilda arbetsrum
- ☞ Anskaffning av lös konst till specifik verksamhet sker i samråd med verksamhetsansvarig och med hänsyn till verksamheten och dess omgivande miljö. Personalen bör uppmuntras till att inkomma med önskemål och förslag för inköp av lös konst.
- ☞ Inköp av lös konst utan tanke på specifik placering av densamma bör ske endast undantagsvis och efter godkännande av utbildnings- och fritidsnämnden.

Mottagande av konst som gåva

- ☞ Konst eller värdeföremål som tas emot som gåva ska vara av hög konstnärlig kvalitet. Med kvalitet avses här hantverksmässig skicklighet vilket innebär att konstnären behärskar sitt medium och sin teknik.
- ☞ Såväl det etablerade som nyskapande ska återfinnas i form av skiftande konstyttringar, tekniker och konstarter.
- ☞ Vid erhållande av gåva för ett högre ekonomiskt värde ska kommunstyrelsen ta beslut gällande mottagande och vidare placering av gåvan samt ansvar för skötsel och underhåll av densamma.
- ☞ Vid erhållande av gåva som till utförande och karaktär kräver lokal- eller markyta eller medför byggnadstekniska konsekvenser ska utbildnings- och fritidsnämnden ta beslut gällande mottagande och vidare placering av gåvan samt ansvar för skötsel och underhåll av densamma. I dessa fall bör även NVK* höras samt, vid placering i eller kring byggnad, berörd kommunal verksamhet.
- ☞ Kommunen kan inte garantera givaren att gåvan för all framtid kommer att finnas i den kommunala organisationens lokaler och ägande.

*NVK, Norra Västmanlands Kommunalteknikförbund

Avyttring av konst

Fast konstnärlig utsmyckning

- ☞ Vid utförsäljning eller avyttring av kommunens byggnader eller mark ska utbildnings- och fritidsnämnden höras om man har för avsikt att behålla den fasta konsten.
- ☞ Fast konst i utomhusmiljö som av ålder, skada eller annan orsak bedöms som icke ändamålsenlig avyttras efter beslut av utbildnings- och fritidsnämnden.

Lös konstnärlig utsmyckning

- ☞ Lös konst som ej längre används i kommunen ska gallras, värderas och därefter säljas. Lös konst av mindre värde ska finnas tillgänglig för köp på biblioteket.

Den offentliga utsmyckningen medverkar även till bilden och upplevelsen av kommunen som modern, nyskapande och med sin tid.

Skeppstecknet i Bergslagen av Kenneth Sundh

Maskerna av Claes Wiberg

Fagersta kommun, Utbildnings- och fritidsförvaltningen, Norbergsvägen 19,
växel 0223-440 00, info@fagersta.se, www.fagersta.se